

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. március 25.

69. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház), I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos peltt sorja 40 fillér.

A fiumei kereskedelem jövője.

A kereskedelmi világnak nagyon pontosan kell megszabnia a határt a politika és a kereskedelem között. Nagy közgazdászaink a kettőt egyívű tartozónak nyilvánították ugyan, mindazonáltal vannak esetek, amikor a kettőt külön kell választani, megdöntve ezzel azt a tételeket, amely szerint politikából folyik a kereskedelem és kereskedelemből a politika. Annyi bizonyos, hogy az országos érdekeket nézve el sem lehet a kettőt választani egymástól. Mert tulajdonképpen nálunk Magyarországon a helyzet ma még az, hogy a politika jövedelmező üzlet s az üzletet meg a kereskedelmi kérdéseket szabályozó törvényeket az üzleteskedő politikusok csinálják.

Már fentebb említettük, hogy vannak esetek, amikor a kereskedelem és a politika között éles határt kell vonni. Ime ilyen esetről létszen szó itt, amikor a fiumei kereskedelemről akarunk egyet-mást elmondani.

Fiumében tudvalevően speciális helyzettel találjuk magunkat szemben. Mások a politikai viszonyok, tágabb az autonómia, mint bárhol a világon s ezekből, valamint a lakosság faji összetételéből következik, hogy más szemüvegen át kell nézni a kereskedelem kérdéseit is. Amikor Mária Terézia ezt a mai szerencsétlen Fiumét a semmiségből kiemelte, hogy tényezővé, az ország kapujává tegye, azért ruházta fel annyi rengeteg kiváltsággal, hogy mennél jobban indulhasson neki a fejlődésnek s így teljességébe menjen az a hön óhajtott vágya, hogy Fiuméből fontos kikötő, az ország kincseshányja váljék.

S aztán évszázadok viharos multján át a mai Fiume oda jutott, hogy az országnak nem kincses bányája, hanem drága városa lett. Milliókat vert bele az állam évtizedeken át s mégsem fejlődött a kellő mértékben a kereskedelem, a kivétel, szóval a tengerentuli forgalom.

A mi kormányzatunk is elkövette azt a hibát, hogy későn látott a munkához, itt a tenger partján. Amikor megalapította az első magyar hajóársaságot, a világ tengerész államai már utban voltak mindenfelé, készen és fölfegyverkezve a piacok hódítására. Mi pedig sajnos, üres tarsolyal inultunk neki a görögös, viharos utnak és csoda, hogy legalább némiképpen célhoz jutottunk. Mérhettelen gyöngeséggel, de annál nagyobb bizalommal vetette meg a magyar állami kormányzat Fiume jövődjé alapját. Az ország ügyeit intéző körök még idejében megéreztek, hogy itt a cselekvés órája, amikor valóra kell váltani Kossuth Lajos ígését.

S lejtünk a tengerhez. Az új idők szele suhant át a városon s megérintette az itt élő különböző fajú lakosságot. A kereskedelmet nem a régi kis keretben kezdék üzni. Relációkat kerestek a belföldön s a tengerentuli országokban: újjaszületett a fiumei kereskedelem.

Az idők gyors rohamát s a fejlődő külföldi kikötőket azonban nem tudtuk követni. Lemaradtunk s ma is csak ott vagyunk, ahol a gyalogszerrel haladó vándor, aki előtt örült sebességgel száguld az automobil. Nekünk is szert kell tennünk ilyen gyors járművekre, ha azt akarjuk, hogy legalább lépést tartsunk a fejlődő külföldi kikötőkkel. Rengeteg segédesszökre, támaszra van szükségünk, hogy le ne maradjunk a versenyben.

A szétforgácsolt erőket egyesíteni kell. Ez ma a fiumei kereskedelmi világ bölcs elhatározása, amelyet ha a tett fog követni, kétségtelen, hogy újjaszületten indulhatunk neki a nagy harcnak. Fiume politikai életében a viszonyok ugy alakultak, hogy a különböző fajú összetételű lakosság mindenkor megőrizte tisztán fajbeli mivoltát, így szervezkedett politikai, közgazdasági és társadalmi téren. Így alkotta meg a különböző egyesületeknek megszámíthatatlan garmadáját s így szervezkedett Fiume kereskedelmi világa. A kereskedelmi érdekek háttérbe szorultak a politikai érdekekkel szemben, s hanyatlásnak indult az utóbbi esztendőben minden. A kereskedők a pártpolitika forgatagába vették magukat s nem egyszer láttuk, hogy némely kereskedő többet bibelődött azzal, hogy a vadászati tilalom alatt valaki fécánt lött-e, mint a saját üzletével. Természetes, hogy bekövetkezett a dekadencia ideje. A kis kereskedelmi egyesületek nem tudtak boldogulni, mert a politika megrontotta tagjaiknak a nyugalmát.

A kereskedelem föllendülését csak békeséggel lehet elérni. Csak békében lehet szó nyugodt, biztos haladásról. A város idők mindent megrontanak. Már pedig Fiumében örökösen zavros idők járnak. Egyik harcból a másikba. Az egyik baj után a másik. A kereskedelmi tözsdé bojkott alatt áll, mert ez a szervezet az állam támogatását bírja, az autonomista fiumei ember pedig, ha mindjárt kereskedő is, nem akar ilyen tözsdének a tagja lenni. Oda nem vihette az autonomistaságát. Szintugy hasonló okból távol tartotta magát tőle a horvát is.

A kereskedők és iparosok egyesületének más bajokkal kellett megküzdenie s ma is csak vegetál. A Lloyd fiumano, amely Fiume nagykereskedőit, bankárjait és pénzembereit tartotta

együtt, megbukott. Nem bírta a reá nehezede terheket. A horvátok a Tragovacki-domot alapították a maguk képmására, de az alapítás sem sikerült. Nem is való Fiuméba ez a sok mindenféle kereskedelmi egyesület. Az erők szétforgácsolása okozta az elgyöngülést. Fiumében egységes, erős és nagy kereskedelmi egyesület kell, amely magába foglalná a város egész kereskedelmi világát. A szétforgácsolt erőket a kiadott jelszó szerint egybe kell olvasztani s akkor többet vívhat ki magának mindegyikük, mint most, amikor külön-külön a maguk recipéje szerint dolgoznak.

Ily módon erőben gyarabodva nagyobb tekintélyre tesznek szert s abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy ha érdekeikről van szó, imponáló egységben léphetnek fel mindenkiel szemben. Az erővel gyarapszik a tekintély, a fiumei kereskedelmi világ erkölcsi sulya. Egységesen mindenkor előállhatnak a kormánytól javaslatokkal, amelyek a fiumei kereskedelem fejlesztését, tengerészeti, tengerentuli forgalmunk érdekeit szolgálják. Állást foglalhatnak bizonyos kérdésekben, nagyban hozzájárulva az ország gazdasági kérdéseinek az eldöntéséhez.

Örömmel látjuk, hogy a fiumei kereskedelmi világ zöme a helyes uton van. A magán káran okult s kezdé belátni, hogy Fiumében a kereskedőnek csak a munka s nem az áldatlan politizálás lehet a kenyere. Egyesek talán jól laknak a husosfazéknál, miközben elvesztik lelkübb jobb felét, a becsületességüket, de a nagy többség csak kárát vallja s romlásba kergeti magát.

Fiumében, mint mondtuk, speciális helyzettel állunk szemben. Itt éles határt kell vonni a politika és a kereskedelem között. A kereskedő legyen kereskedő. Mihelyt politizálni kezd, máris rossz uton jár. S ilyen rossz uton járt eddig az egész fiumei kereskedelmi világ kezdve a lámpabélárusítótól egészen a bankigazgatóig.

Ha a vajdó kérdést sikerül megoldani, ha a fiumei kereskedelmi világ különböző nemzetiségű tagjai mind egy zászló alá sorakoznak, nemcsak maguknak, hanem Fiumének tesznek megbecsülhetetlen szolgálatot. Egyesült erővel több eredményt érhetnek el, mint szervezetlenül, magukra hagyatva.

És ennek a célnak az érdekében minden kereskedő tegye meg a kötelességét, mert hiszen elsősorban az ő érdekéről létszen szó.

Fodor Oszkár.

UJDONSAGOK.

Lapunk legközelebbi száma gyümölcs oltó Boldog Asszony holnapi ünnepe miatt csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

— **A városi tanács ülése.** A városi tanács pénteken délután ülést tart, melyen a városi építészeti szabályzatát tárgyalják.

— **Kereskedelmi és iparkamara.** A kereskedelmi és iparkamara holnap ülést tart, amelyen a hivatalos jelentéseken kívül a beérkezett miniszteri rendeleteket tárgyalják.

— **Torpedó hajók kikötőnkben.** A „Zara” torpedóiskolahajó, a „Sen” vitorlás hadihajó és „Pelikan” a dalmát vízekről ma kikötőnkbe érkezett.

— **Dalmácia visszacsatolása.** A Zágrábban megjelenő dr. Frank-párti „Hrvatsko pravo”-ban Vidinovic Mátyás egy olyan tényt tett közzé, amely a legnagyobb szenzációt idézte elő és amely miatt a Sztarcevic-párt koalíciós érzelmi és Frank-féle csoportjai közt lappangó harc folyik. Vidinovic azt állítja, hogy február 4-én egy tiztagu bizottság egy bizalmas értekezletet tartott, amelyen Nikolics dr. volt bányahelyettes ajánlotta képviselőjelöltül, akit a horvát-szerb koalíció legfontosabb és legtekintélyesebb tagjának tekintenek. Amellett az is mondotta volt, hogy Nikolics jellemvonása ez: „Élénken működni fog azon, hogy Horvát-Szavonországok Dalmáciához csatoltasának, nem pedig Dalmátország Magyarországhoz s ő mind a koalíciónak legfontosabb és legtekintélyesebb tagja ebben a kérdésben győzni is fog.

Ebből világosan kitetszik Podrinszki-Nikolics Vladimir végcélja és látnivaló az a teremtum, amelyen a koalíció a most lefolyt választásokon mozgott. Megjegyzendő, hogy a Frank-féle horvát jogpárt nem teszi magáévá azt, hogy Horvát-Szavonország Dalmáciához csatoltassék, mert azt vallja, hogy az ilyen törekvés ellen minden becsületes horvát ember óvast emelni köteles. Maga Vidinovic Mátyás azt mondja: bámulatos és nagyon jellemző az, hogy Horvátországban mer és képes fellépni olyan ember is, aki azt követeli, hogy Horvátország önállósága felakasztassék egy hasonló levegőben lógó szegre, amilyen szegen jelenleg Dalmátország csüng.

— **A Quarnero Evezős Egyesület közgyűlése.** A Quarnero Evezős Egyesület a „Roda”-féle vendéglő külön helyiségében e hó 27-én este 9 órakor tartja XXI. rendes évi közgyűlést. Tárgysorozat: A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. A választmány évi jelentése. A zárszámadások bemutatása és a felmentvény megadása. A művezetők jelentése. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. Az új választmány, valamint a szám és leltár vizsgáló bizottság megválasztása. Új rendes tagok felvétele. Esetleges indítványok. Azok az indítványok, amelyek a közgyűlés hatáskörébe tartoznak, 2 nappal a közgyűlés előtt a titkárnál nyújtandók be.

— **Házasság.** Domán Dezső a Pesti magyar kereskedelmi bank főtitkárja április 5-én (nem 15-én, mint tegnap sajtó hiba folytán közöltük) vezeti el a helybeli izr. templomban Wohlmut Elvira kisasszonyt, Wohlmut Vilmos helybeli bőrnagykereskedő leányát.

— **Szomorú hazatérés.** Hirt adtunk már arról, hogy az Osztrák Lloyd hajóstársaság „Moravia” gőzöse Santosból jövet egy ott nyomorba jutott családot hozott haza az ottani konzulátusunk jóvoltából. Szalay József nevével és hét gyermekével tért így haza, lerongyolódva, minden pénz híján. A rendőrség szállította haza a szerencsétlen családot.

— **Jótevény adomány.** Scarpa Xavér, a m. kir. állami anyakönyvi hivatal alkalmazottja apósa halálának emlékére egy tíz koronás aranyat adott át hivatali főnökének, hogy azt emberbaráti célra fordítsa. A főnök, aki napi munkája közepette az ajándékozóval együtt naponként látja, hogy a halotti anyakönyvbe kerülőknek majdnem minden harmadika a legalátomosabb betegségeknek, a tüdővésznek áldozata, az összeget a József kir. herceg védnöksége alatt álló vagyontalan tüdőbetegeket gyógyító Szanatóriumegyesületnek küldte meg.

— **Ragadós betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál e hó 16-tól 23-ig a következő betegségeket jelentették be: Vörheny 2, bárányhimlő 26, tifusz 1, szamárköhögés 7, egyéb betegség 2, trachoma 1. Ezekben kívül 1 tifuszbeteg a szomszédos Buccari községből szállítottak a városi kórházba.

— **A becsületes megtaláló jutalma.** Sepec Anna, aki egy fiumei vendéglőben van alkalmazva, vasárnap reggel három takarékpénztári könyvet talált, amelyek együttvéve 15.000 korona értéket képviselnek. A leány gazdája kíséretében a rendőrségre sietett, ahol deponálta a könyveket. Nemsokára jelentkezett is a betéti könyvecske gazdája, Marghetic Anna portoréi lakos, aki a vendéglőben tudakozódott könyvei után. A cseléd és a könyvek tulajdonosnője ekkor a rendőrségre siettek, a hol Marghetic megkapta könyveit. Ekkor váratlan jelenet történt. A rendőrtiszt felszólította Margheticet, hogy a szokáshoz híven adjon jutalmat a becsületes megtalálónak. Az asszony eleinte csak egy korona jutalmat akart adni, s csak hosszas tárgyalás után adott harminhárom korona jutalmat a cselédnek. Margheticné zsugorisága kellemetlen benyomást keltett a jelenlétükben.

— **Szokolisták tüntetése.** Vasárnap délután, amikor a városi zenekar az Adamich-téren játszott, hat szokolista izetlenkedése megzavarta a közönség nyugalalmát. Hadiék József és társai az Európa szálloda sarkán a szokolista himnuszt énekelték. A rendőrség a hat éretlen szokolistát bekísérte a központi rendőrségre, ahol jegyzőkönyvet vettek fel velük. A szokolista ifjak közül kettőt, mert részegek voltak, délután négy óráig visszatartottak.

— **Az argentinai bevándorlás.** Az argentinai köztársaság földművelésügyi kormánya most adta ki évi jelentését a ki- és bevándorlásról. Az adatok szerint az elmúlt esztendőben összesen 209,103 ember vándorolt be az országba, kevesebb, mint az 1906. évben, amikor a bevándorlás felülmúlta az összes eddigi eredményeket. A földművelésügyi kormány jelentése, amely a világ öt kultúrnyelvén jelent meg, nem sokkal maradt mögötte a kivándorlási ügynökök ismert reklám-prospektusainak. Ugyanazt teszi. Kivándorlásra akarja rábírní az embereket s ennek érdekében elmondja, hogy micsoda meseország az az Argentína — a papiron.

— **Multság és revolver.** Nagy verekedés volt tegnap este a Sorkó féle vendéglőben, amely a Baross kikötő mellett van. A Danubius hajógyár munkásai mulattak abból az alkalomból, hogy a pénztár a különórak munkadíját kiizette. A mulatozást azonban nyolc óra felé kellemetlen incidens zavarta meg. Egy Kalamarkovics nevű munkás, aki egy ideig szintén a Danubius gyárban dolgozott, a vendéglő udvarán belekötött Hirsch Ottokár nevű társába. Hirsch önvédelemből revolvert rántott és Kalamarkovicsra lőtt, aki könnyen megsebesült. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Vizbefult tengerész.** A „Beu Levi” angol kereskedelmi gőzös parancsnoka megjelent a rév hivatalban s ott előadta, hogy a múlt szerdán, amikor hajója Candia szigete közelében járt, egyik tengerésze, Dere Vilmos matróz véletlenül a tengerbe esett. A hajógépet azonnal megállították, s jöllehet hosszabb ideig keresték a szerencsétlen matrózt, nem találták meg. A tengerbe fult matróz ruháit a rév hivatalban helyezték el s a jelentésről jegyzőkönyvet vettek fel.

— **A kikötőtől.** Érkezett: „Benledi” angol gőzös Ranggonból 55,996 zsák rizszel. Irdukt „Moravia” osztrák Lloyd gőzös Triestebe.

— **Comunale színház.** Ma este kerül színre ötödik Mascagni „Amica” című operája. Az előadás este 8 és fél órakor kezdődik.

Kirándulások a tengeren. A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 25-én, szerda (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranaba a „Sava” gőzössel délután 2.30 órakor órakor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órakor este érintve újjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Ab-

báziában ki nem köthetne, akkor Voloscában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia” és „Lovrana” gőzösekkel felváltva délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órakor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Utolsó hajójárat Abbáziából vissza esteli 7 órakor. A Fiuméből déli 12 órakor és az Abbáziából délután 2 órakor induló hajók, Voloscát is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano” gőzössel d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órakor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano” gőzössel d. e. 10.30 órakor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órakor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

— **Élített tolvajok.** A fiumei törvényszék tegnap tárgyalta Thierry Alajos elnöklésével Runcó Lajos 33 éves boljunoki és Pinesich János 41 éves vegliai napszámos bűnpörét. A két napszámos e hó 8-án az Ürményi téren levő Martich féle lisztraktárból lisztet lopott s ezért került a büntető törvényszék elé. A kihallgatás során több tanut hallgatták ki, majd kihirdették az ítéletet, amely a két lisztolvajt egy-egy évi fogházbüntetéssel sújtja.

— **Napijáratok Fiume-Velence között.** Jelentettük már, hogy a Magyar-horvát hajóstársaságnak sikerült régi tervét a fiume-velencei napijáratok létesítését megvalósítani. Ez a nyári szolgálat már április 1-én lép életbe s az összeállított menetrend szerint minden hétfőn az indulás úgy Fiuméből mint Velencéből reggel 8 órakor, s az érkezés Velencébe és Fiuméba ugyanaznap este fog történni; ezenkívül minden kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton Fiuméből este 8 óra 15 perckor, Velencéből pedig este 8 órakor fognak indulni a hajók.

Ezen a vonalon a „Hegedüs Sándor” és „Salona” gyorsgőzösek fognak közlekedni.

TAVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 24. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Az elnök jelenti, hogy Csernoch János csanádi püspök összeférhetlenségi ügyét április 14-én fogja tárgyalni a Ház összeférhetlenségi bizottsága.

Ezután áttérnek a napirendre.

Molnár lenő megtartja záróbeszédét. Polemizál Apponyival és Kossuthal és bírálja a kormány eljárását.

Muzsa Gyula közbekiált:

— Debrecenben meggyaláztátok Kossuth nevét.

Farkasházy visszavág.

— Nem mi gyaláztuk meg.

Szokolay Tamás a balpárt felé Farkasházy-nak szól át:

— Ne vedd a szádra ezt a nevet!

Molnár ezután folytatja beszédét. Szóba hozza a kitüntetések, amelyeket azoknak osztogatják, akik elárulták a nemzeti ügyet.

Az elnök ezért a kijelentésért rendreutasítja.

Molnár ezután a házszabályrevízióval foglalkozik s kéri határozati javaslatának elfogadását.

Az elnök ezután jelenti, hogy a vitát berekeszti. Szavazás előtt Nagy György és társai azt követelik, hogy a Ház egyes kérdések fölött szavazzon. A Ház nem fogadja el a javaslatot. Ezután megejtik a szavazást a házszabályrevíziós javaslat fölött.

A Ház 168 szavazattal 27 ellenében általánosságban elfogadta Nagy Emil indítványát.

Nagy György indítványára a Ház elhatározza, hogy a javaslat részletes tárgyalását holnap kezdi meg.

A zágrabi egyetemi ifjak bűnhődése.

ZÁGRÁB, márc. 24. A „Srbobran” írja: Rauch báró bán három zágrabi egyetemi hallgatótól megvonta az egyenként 800 koronás ösztöndíjat mert viselkedésük nem felelt meg azoknak a követelményeknek, amelyek az ösztöndíj élvezését megengedik. Az egyetemi hallgatók a kormány ellen tüntettek.

A király állapota.

BÉCS, márc. 24. A király állapota annyira javult, hogy köhögési roham nem ingerli többé. Az elmúlt éjszakát nyugodtan töltötte s a munkáját rendesen végzi.

A horvát állami tisztviselők javadalmazása.

ZÁGRÁB, márc. 24. Rauch báró bán állami tisztviselők lakáspénzének felemelését elrendelte. A horvát lapok ebben az intézkedésben politikai tendenciát látnak s azt a nézetüket nyilvánítják, hogy ezzel magához akarja édesgetni az állami szolgálatban levő horvátokat.

Egy választás leleplezése.

ZÁGRÁB, márc. 24. Egy itteni lap szerint Rauch báró glinai jelöltje, Kostics annak idején 30,000 koronát kapott választási célokra s mégis csak 22 szavazatot kapott.

A spalatói horvátok.

SPALATÓ, márc. 24. A spalatói horvátok a zágrábi vérengzések alkalmából gyűlést tartottak, amelyen Kapics elnök tartott beszédet, ismertetve a mai állapotokat s elítélte a kormányt.

Áthelyezések Horvátországban.

ZÁGRÁB, márc. 24. Wekerle miniszterelnök áthelyezett egy pénzügyi hivatalnokot Zágrábról és kettőt Klenkből Temesvárra. Ezeket kivül ötven áthelyezést várnak.

Vizsgálat egy polgármester ellen.

ZOMBOR, márc. 24. Hankl Imre polgármester ellen, aki a megengedett póthitelt túllépte, vizsgálatot indítottak.

Manuel király karját nem vágják le.

LISSZABON, márc. 24. Az „El Mundo” madridi újságnak azt a hírt, hogy Manuel király karját a merénylet alkalmával szenvedett sérülés miatt amputálják, határozottan megcáfolják.

Kirabolt postahivatal.

SÁRVÁR, márc. 24. Az itteni postahivatalt ismeretlen tettesek kirabolták. Száz ezer korona pénzt, bélyegeket és a rovincsolási lajstromozási lapokat vittek magukkal.

Nagy havazás.

KALOCSA, márc. 24. A környéken erősen havazik. A közlekedés teljesen megakadt.

Elítelt gyilkos.

ARAD, márc. 24. A büntetőtörvényszék Sztójka Miklóst, aki apját meggyilkolta, három évi fogházbüntetésre ítélte.

Franko visszatérése.

LISSZABON, márc. 24. A lapok megmaradnak állításuk mellett, hogy Franko ide visszatért és hozzátesszik, hogy a kormány megtette a szükséges intézkedéseket.

LISSZABON, márc. 24. A választás teljes nyugalomban folyik. A republikánusok élénk agitációt fejtenek ki.

A megsértett német újságírók.

BERLIN, márc. 24. Stollberg gróf elnök tegnap egész nap tárgyalta a sajtó képviselőivel s ambár a gróf a legnagyobb jóindulattal tanúsította, *meggyőzés még sem jött létre.* A tárgyalást ma délelőtt folytatták s azt hiszik, hogy a béke még ma létre fog jönni. Bülow herceg tegnap hosszasan tárgyalta a dolgról Stollberg gróffal, s azt a kívánságát fejezte ki, hogy a kellemetlen ügynek mielőbb vessenek véget. Hír szerint a birodalmi gyűlés mai ülésén a napirend előtt több képviselő szóvá teszi az ügyet. A parlamenti újságírók mozgalmában most már a *kormány lapjai is részt vesznek.* A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* szombat óta nem közöl birodalmi gyűlési tudósítást, de ennek helyébe részletesen ismerteti a konfliktus történetét és állását és a sztrájkoló újságíróknak szimpátiáját fejezi ki. A *Reichsanzeiger* nagyon rövid tudósítást közöl a birodalmi gyűlés üléséről s a tudósítás után ezeket írja: A március 19-ii ülésen történt dolgok miatt a parlament újságírók megszüntették munkájukat. Ez a tudósítás ennélfogva csak a hozott határozatok és a szövetségi tanács asztalán tett nyilatkozatok közlésére szorítkozik.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Fodor Oszkár.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsio, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősenétehéren bujnak ki. A

Az Emulsio vasárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjészet — a halaszat — szíriák figyelemre venni.

SCOTT-féle Emulsio

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknél, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerterekben.

HORVÁTHNÉ NAGY AMÁLIA

az Ürményi téren a városi színházzal szemben levő a Virágcsokorhoz címzett vendéglője

éttermét megnyitotta

Magyar konyha. — Kitünő borok. Kőbányai Polgári Sör.

ELSŐRANGU

NŐI DIVAT-TEREM

MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. Vio-féle ház, az Adria kávéház felett.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők felléptek

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Harminchat éves uriasszony.

kinek biztos évi jövedelme van, közös háztartásra lépne negyven év körüli vasutással, postással vagy iparos uriemberrel. Levelek „Harminchat” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

A

„De la Ville“

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatruháza a Corsón levő nagyarányu árutermeit szives figyelmébe ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

Grand 6 Prix

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Kety Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti albaziai, Dr. Ebers, Dr. Cottelli, cirkevencai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjeggyü

Dupla malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambirinus Buffet via Lido, Grunfeld Buffet Corsi Deák, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salomon Corso, Schittar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fogasztási szövetkezet t. unto Franco.

Vigyázat a védjegyre!

Utánzásoktól óvakodjunk!

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szapary, az Adria palota mellett.

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitünő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Lovranában (Abbazia közvetlen közelében) a „QUARNERO“ szállodát és PENSIÓT

LATOGATJA MINDEN MAGYAR EMBERT.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbaziai Jeanette szálló volt szakácsa.
Kitüntette a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitünő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terasz.

Mérsékelt árak. Fürdők a házban.

Családok részére nagy engedély.

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

Vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányu losonczy

Berendorfi nickeledények.

Excelsior zománczedények.

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK
a Márkustér közvetlen közelében
teljesen újjáalakítva.

Szobák 2^{1/2} lirától, teljes
penzió 9 lirától feljebb.

Kitünő konyha, tiszta italok.

Vársasköcsi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GÖZFŰTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kénye-
lemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdőkkel és remek
étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű
söreinek kímérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc
találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

Schlosser penzió

— ABBAZIA —

a Quitta tengeri fürdő fölött,
gyönyörű kilátással az egész
Quarnerora.

Minden kényelemmel berendezett
családi otthon 30 szobával.

Villanyvilágítás.

Fürdők a házban.

Mérsékelt szoba és penzió-árak.

Villamos vasúti összeköttetés
minden irányban.

Lockey

HOFBRÄU SZÁLLODÁJA

Központi fekvés a Curpark mellett

● ● Villamos világítás ● ●

Szobák pensioval vagy a nélkül

Polgari árak.

● Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

Ha szereti az egészségét,
használjon kizárólag
aluminium konyhaedényeket
tisztá alumíniumfém-ből, a melyekkel fűtő-
anyagban 40°-ot takarít meg.
EGYEDÜL FŐRAKTÁROS
LEONESSA VINCENZO
Via Andrassy 17. — FIUME — Via Andrassy 17.

Fiumei első magyar fodrász
Csizmás Demeter
Fiume Via Adamich 2. sz.
— az Europa szálló közelében. —

Mindenféle használt
butort veszek
a legjobb árban.
Deutsch M.
Via Governo 4.

Nagy Alkalmi Vétel!!

Partiban vásárolt
nagy mennyiségű uri-
női- gyermek-
divatharisnyákat

hatalatlan olcsó
árban ad el a

NEW-YORK

áruház
FIUME, Via Andrassy I. sz.

A fiumei közönség és az
idegenek figyelmébe!

A legelső rendű uri és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

Első és legjobb hírnevű órázlet
Nattich: Henrik
FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyártmányok.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlasi palotával szemben,
Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémárak. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek,
pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

Cinematograf „EDISON“

Mozgóképtér-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.
A legszebb és legtekintélyesebb ve-
títési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.
Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
apénztárnál.

Bonbonniere Mőve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű

művészi erők felléptetésével.

Kitünő szellőztetés.